

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Milana Chmelíčka a soudkyň JUDr. Ivy Březinové a Mgr. Jitky Stíbralové v právní věci

žalobců: **a) Hana V.**, narozená dne xxx
 b) Michal V., narozený dne xxx
 oba bytem xxx
 oba zast. advokátem Mgr. Petrem Václavkem
 se sídlem Opletalova 25, Praha 1

proti
žalovanému: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
 se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2
 jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
 se sídlem Rašínovo nábřeží 42, Praha 2

o 15 826 318 Kč s přísl. a 1 573 141 Kč s přísl.,

k odvolání žalobců a žalovaných proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 18. listopadu 2020, č.j. 11C 111/2019-292, ve znění opravného usnesení ze dne 29. července 2021, sp.zn. 11C 111/2019,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku I. mění jen tak, že ohledně částky 10 000 Kč s úrokem z prodlení 8,05 % ročně z této částky od 9.3.2018 do zaplacení se žaloba zamítá, ohledně zbývajících 30 000 Kč s úrokem z prodlení 8,05 % ročně z této částky od 9.3.2018 do zaplacení se rozsudek potvrzuje.
- II. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku III. potvrzuje.
- III. Ve výrocích II., IV. a V. se rozsudek soudu I. stupně potvrzuje.
- IV. Ve výroku VI. se rozsudek soudu I. stupně ruší a věc se v tomto rozsahu vrací soudu I. stupně k dalšímu řízení.
- V. Žalobkyně je povinna nahradit žalované náklady odvolacího řízení ve výši 1 200 Kč, do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni a) částku 40 000 Kč s úrokem prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 40 000 Kč od 9.3.2018 do zaplacení do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok I.), ohledně zbývajících požadovaných 15 786 318 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 9.3.2018 do zaplacení byla žaloba zamítnuta (výrok II.). Žalované byla uložena i povinnost zaplatit žalobci b) částku 40 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 9.3.2018 do zaplacení do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok III.), ohledně zbývajících požadovaných 1 533 141 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 9.3.2018 byla žaloba zamítnuta (výrok IV.). Žalobkyni a) byla uložena povinnost nahradit žalovanému náklady řízení ve výši 3 547,08 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok V.). Žalované pak byla uložena povinnost nahradit žalobci b) náklady řízení ve výši 43 847,23 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce (výrok VI.).
2. Žalobci jsou manželé, každý z nich se domáhal zaplacení ve výroku uvedené částky jako nároku na náhradu újmy, která jim měla vzniknout jednak na základě policí provedené domovní prohlídky dne 8.8.2012 a dále i na základě nezákonného rozhodnutí, které vyústilo v jejich trestní stíhání pro trestný čin neoprávněného zaměstnávání cizinců dle § 342 trestního zákoníku. Trestní řízení bylo zahájeno dne 11.7.2013 a skončilo usnesením Okresního soudu v Berouně ze dne 17.3.2017, sp.zn. 2T 166/2014 ze dne 14.3.2017, které nabylo právní moci dne 23.1.2017, a kterým byla věc dle § 222 odst. 2 trestního řádu postoupena Státnímu úřadu inspekce práce, neboť skutky, pro které byli žalobci stíháni, nejsou trestným činem, nelze však vyloučit, že se žalobci dopustili přestupku dle zákona o zaměstnanosti. Žalobou požadované částky představují zbývající část nároků, které v průběhu řízení nebyly vzaty zpět, vyloučeny k samostatnému projednání, či o nichž již bylo rozhodnuto v jiném řízení (případ nároků z nesprávného úředního postupu spočívajícího v délce trestního řízení). Nyní tedy žalobkyně požadovala z předmětné částky 15 826 318 Kč, částku 1 000 000 Kč, jako nemajetkovou újmu jí vzniklou z nezákonného rozhodnutí o trestním stíhání, částku 14 754 992 Kč jako ušlý zisk a částku 71 326 Kč jako náklady na obhajobu, když zbývajících požadovaných 102 079 Kč bylo žalobkyni v průběhu řízení zaplaceno. Žalobce požadoval částku 1 500 000 Kč jako nemajetkovou újmu z trestního stíhání a zbývajících 73 141 Kč jako obhajné, když nárok na obhajné byl omezen poté, co na něj bylo v průběhu řízení žalovanou plněno částkou 100 264 Kč.
3. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby. Uváděla, že skutečně vzniklé náklady na obhajobu byly v zákonné výši oběma žalobcům uhrazeny, rovněž uváděla, že žalobkyně vznik ušlého zisku nijak neprokázala. Neuznala ani důvodnost nároku na náhradu nemajetkové újmy, zejména i poukázala na to, že proti žalobkyni v rozhodné době běželo i další trestní řízení u Okresního soudu v Rakovníku pro přečin krácení daně, které skončilo odsuzujícím rozhodnutím.
4. V dané věci soud provedl důkazy výslechy obou žalobců, dále svědecké výslechy Davida V. a Lukáše V. – synů žalobců, svědkyně Růženy C. – přítelkyně žalobce, dále svědků JUDr. Zdeňka P. a Ing. Zdeňka V., člena statutárního orgánu a personálního ředitele společnosti GZ Digital Media a.s. (dále jen společnost GZDM a.s.) a dále svědkyně Bc. Ireny V., personální ředitelky společnosti Maurice Ward & Co., s.r.o. Soud provedl i listinné důkazy, zejména důkaz obsahem Okresního soudu v Berouně, sp.zn. 2T 166/2014 a dále předběžným uplatněním nároků žalobkyně a žalobce u žalovaného, i výkazem zisku a ztrát a rovněž rozvahou společnosti Euromontec CZ s.r.o. za roky 2010 a 2011. Z trestního spisu zjistil, že žalobkyně jako jednatelka společnosti Euromontec CZ s.r.o. a žalobce jako personální disponent této společnosti zajišťovali jako zprostředkovatele pro společnost GZDM a.s., a dále i pro společnost Maurice Ward & Co., s.r.o. vietnamské pracovníky bez povolení k trvalému pobytu v ČR a měli z toho zisk, trestní soud nicméně uzavřel, že se v tomto případě nejednalo o závislou práci, a tedy trestný čin.

5. V řízení se soud I. stupně nejprve zabýval důvodností uplatněného nároku na obhajné, posuzoval tedy u tohoto nároku důvodnost všech 42 úkonů včetně cestovného tak, jak byly uplatněny žalobou. Z těchto uplatněných sedm úkonů neuznal vůbec, v pěti případech shledal odměnu důvodnou jen v poloviční výši, jinak úkony v zásadě uznal, tak jak byly požadovány, když k určitému datu dle žaloby i dle závěru soudu I. stupně bylo učiněno i více úkonů (str. 4 a 5 a dále 36 až 38 rozsudku). Soud I. stupně ovšem poukázal na to, že právní zástupce zastupoval více žalobců, proto je namístě odměnu u každého z nich krátit o 20%. Po provedeném výpočtu tedy dospěl k závěru, že žalobkyni vznikly náklady na její obhajobu ve výši 94 342,49 Kč, žalobci ve výši 92 164,49 Kč, pokud jim byla vyplacena částka 102 079 Kč žalobkyni a částka 100 264 Kč žalobci byl nárok na náhradu nákladů obhajoby uspokojen zcela, další požadovaná částka, a to u žalobkyně ve výši 71 326 Kč a u žalobce ve výši 73 141 Kč nebyla požadována důvodně. V tomto rozsahu nebyl nárok tak, jak byl nejprve předběžně uplatněn u žalované a potom i u soudu uplatněn důvodně, soud ho proto za užití § 8 zák. č. 82/1998 Sb., odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen OdpŠk) zamítl.
6. Ve vztahu k nemajetkové újmě způsobené samotným trestním stíháním soud I. stupně zjistil z výpovědi samotných žalobců a dále jejich synů, že trestní stíhání mělo dopad na oba žalobce, došlo u nich ke vzniku psychických problémů v důsledku stresu, oba žalobci začali užívat léky, situace přitom byla horší u žalobkyně, její zdravotní psychické problémy vyústily až v diagnostikovanou psychickou poruchu, její odškodnění však není předmětem tohoto řízení a bylo vyloučeno k samostatnému projednání. Soud vzal dále z výpovědi těchto osob za prokázané, že situace se projevila i na zhoršené komunikaci v rodině, navíc se zhoršily i vztahy s rodiči žalobce a matkou žalobkyně. Výše uvedené problémy si přitom dle žalobních tvrzení odvíjely nejen od trestního stíhání, ale vznikly již i dříve v souvislosti s domovní prohlídkou provedenou u žalobců dne 8.8.2012, při které byla policií zabavena řada listin souvisejících s podnikáním společností Euromontec CZ s.r.o. Soud nicméně i zjistil, že následně se žalobci začali s touto situací vypořádávat. Žalobkyně založila společnost Ekomontec CZ s.r.o. a od září 2015 i vystupovala jako jednatelka společnosti matka žalobkyně, což svědčí o tom, že míra narušení vztahů v rodině nebyla v intenzitě tvrzené žalobci. Fakticky pak i tuto společnost nadále vedla žalobkyně. Soud dále i konstatoval, že z provedených důkazů nebylo prokázáno narušení pověsti žalobců, ať již v souvislosti s domovní prohlídkou či trestním, stíháním, a to ani mezi jejich přáteli, či obchodními partnery (výpovědi svědkyně V. a svědků P. či V.).
7. Soud I. stupně vyšel z výše uvedených zjištění, konstatoval, že trestní stíhání zde představovalo podstatný zásah do osobnostní sféry žalobců a jsou tak splněny podmínky § 31a OdpŠk pro poskytnutí satisfakce, která nebyla poskytnuta na základě předběžného uplatnění nároku. Při stanovení výše této satisfakce pak soud vyšel z výše uvedených konkrétních okolností případu, konstatoval přitom, že rozsah imateriální újmy byl posuzován v obdobném případě, kdy poškození byli stíhání pro shodný trestný čin, řízení bylo vedené u OS Praha 2 pod sp.zn. 18C 48/2018 a u Městského soudu v Praze pod sp.zn. 16Co 32/2020. Totožný nebyl jen trestný čin, ale v zásadě i dopady do osobního života žalovaných, pokud byla ve výše uvedené věci sp.zn. 16Co 32/2020 přiznána poškozenému satisfakce ve výši 40 000 Kč, dospěl pak soud I. stupně k závěru, že povaze této trestní věci, délce trestního stíhání i dopadům do osobní sféry obou žalobců odpovídá satisfakce ve stejné výši. Oběma žalobcům tak na uplatněný nárok přiznal částku 40 000 Kč, pokud bylo jimi požadováno více, žalobu zamítl.
8. Ve vztahu k uplatněnému nároku na náhradu ušlého zisku soud I. stupně konstatoval, že provedeným dokazováním nebylo nijak prokázáno, že by se žalobkyně a) před zahájením trestního stíhání na zisku společnosti Euromontec CZ s.r.o. nijak podílela, tedy že by jí jako

společníku byl vyplácen podíl na zisku společnosti. Soud vyšel z výpovědi žalobkyně i výkazů zisku a ztrát a rozvahy za roky 2010 a 2011 a konstatoval, že i když společnost v těchto letech dosáhla zisku, tento zisk zůstal nerozdělen, nebyl vytvořen ani rezervní fond. Společnost měla milionové neuhrazené ztráty z minulých let a měla i milionové závazky vůči společníkům. Soud I. stupně navíc i konstatoval, že žalobkyně ušlý zisk spojuje již s domovní prohlídkou ze srpna 2012, rozhodnutí o ní však je nutno považovat za zákonné, když nebylo pro nezákonnost zrušeno a chybí zde tedy zodpovědnost titul. Konečně pak soud I. stupně dospěl k závěru, že nebylo prokázáno ani tvrzení žalobců, že v souvislosti s trestním stíháním společnost Euromontec CZ s.r.o. ztratila zakázky o svých klíčových poměrech, tedy od společnosti GZ Digital Media a.s., a společnosti Maurice Ward & Co., s.r.o. Soud tedy konstatoval, že žalobkyně ušlý zisk neprokázala, proto jí uplatněný nárok na náhradu ušlého zisku ve výši 14 754 992 Kč dle § 2952 občanského zákoníku za užití § 26 OdpŠk zamítl.

9. Každému z žalobců tak soud I. stupně přiznal z uplatněných nároků pouze satisfakci za nezákonné trestní stíhání ve výši 40 000 Kč, s odkazem na § 15 odst. 1 OdpŠk k této jistině ještě přiznal úroky z prodlení, když konstatoval, že žalovaná se ohledně satisfakce dostala do prodlení již 15.2.2018, jsou-li požadovány úroky z prodlení od 9.3.2018, jsou požadovány důvodně a jejich výše odpovídá nařízení vlády č. 351/2013 Sb.
10. Soud I. stupně rozhodl i o nákladech řízení mezi účastníky. Ve vztahu k žalobkyni konstatoval, že žalobkyně byla z 98,5 % neúspěšná, když při posuzování úspěchu i neúspěchu vyšel z tarifních hodnot. Náklady řízení byly tedy za užití § 142 odst. 2 o.s.ř. přiznány žalované, výpočet těchto nákladů soud uvedl v odůvodnění svého usnesení. O nákladech žalobce rozhodoval soud I. stupně za užití § 142 odst. 2 o.s.ř. dle úspěchu ve věci, rovněž zohledněním tarifních hodnot jednotlivých nároků. Zde naopak konstatoval, že žalobce byl v rozhodující části úspěšný (67,26 % předmětu řízení, má tedy právo na náhradu 34,52 % nákladů řízení). I zde provedl soud I. stupně výpočet nákladů dle jednotlivých úkonů uvedených v odůvodnění jeho rozhodnutí. Mimo jiné kromě nákladů vzniklých již v tomto řízení soud I. stupně zohlednil i náklady žalobci vzniklé před vyloučením nyní posuzovaných nároků k samostatnému řízení, tedy nákladů vzniklých z řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp.zn. 11C 13/2018, zde konstatoval, že tyto náklady byly ve výši 64 500,97 Kč a jejich poměrnou část je také žalovaná povinna žalobci nahradit.
11. Proti tomuto rozsudku podali odvolání žalobci i žalovaná.
12. Žalobci ve svém odvolání napadli zamítavé výroky a na nich závislé nákladové výroky. Vytýkali soudu I. stupně, že nesprávně posoudil nárok žalobců na obhajné, když vyšel z přesvědčení, že část odškodného je třeba v rámci řízení krátit o 20% pro každého z žalobců s ohledem na pravidla advokátního tarifu pro obhajobu. Krácení základní sazby není namístě, i když se může stát, že obhájce při zastupování více osob nestráví s věcí dvojnásobek času a nevynaloží dvojnásobek úsilí, tak pro zastoupenou osobu toto neplatí, neboť sám nese celou tíhu nákladů. Žalobci dále vytýkali nesprávné posouzení nemajetkové újmy z trestního stíhání a nízkou výši satisfakce. Trestní stíhání trvalo několik let a dle odvolání výrazně ovlivnilo život žalobců. Namítali, že soud I. stupně nesprávně relativizoval dopady na žalobkyni, když přihlédl k tomu, že nově založila společnost Ecomontec s.r.o., žalobkyně tak postupovat musela, aby zajistila svou rodinu. Stejně tak namítali, že soud I. stupně chybně dovodil, že trestní stíhání žalobce nepoškodilo jejich okolí ani ve vztahu s obchodními partnery, odkazovali při tom na výpověď svědka P.. Rovněž vytýkali soudu I. stupně chybná zjištění a na jejich základě i chybné posouzení uplatněného nároku na náhradu ušlého zisku. Propad v hospodaření společnosti žalobkyně skutečně začal již v souvislosti s domovní prohlídkou v roce 2012, ovšem tento propad se nadále prohluboval v souvislosti s trestním stíháním. Zde soud při právním posouzení nerespektoval závěry vyslovené

v rozhodnutí Ústavního soudu sp.zn. III ÚS 1976/09 i rozsudku Nejvyššího soudu sp.zn. 20Cdo 3254/2012, v druhém případě ve vztahu domovní prohlídky a trestního stíhání. Domovní prohlídka měla s trestním stíháním souvislost a je jí tedy nutno zohlednit. Dále soud I. stupně i chybně hodnotil výpovědi svědků, zejména výpověď svědka P., který sdělil, že při spolupráci se společností EUROMONTEC CZ s.r.o. zohlednil jiný přístup policie k práci cizinců. Navíc soud nezohlednil, že v důsledku trestního stíhání bylo odloženo včasné vydání povolení k agenturnímu zaměstnávání cizinců nezbytné pro podnikání firmy. Žalobci navrhli, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

13. Proti vyhovujícím výrokům I. a III. a dále i výslovně proti nákladovému výroku ve vztahu k žalobci podala odvolání žalovaná. Namítala, že satisfakce byla žalobci požadována i v souvislosti s domovní prohlídkou, ta ale proběhla 8.8.2013, tedy téměř rok před zahájením trestního řízení dne 11.7.2013. Přitom domovní prohlídka proběhla standardně na základě zákonného rozhodnutí, které nebylo zrušeno. Stejně tak se žalobci domáhali satisfakce i s poukazem na zajištění jejich nemovitých věcí, i toto rozhodnutí nebylo zrušeno a navíc je nárok promlčen. Soud I. stupně přitom pochybil, když k domovní prohlídce i k zajištění nemovitých věcí přihlédl. Dále žalovaná namítala, že dopady trestního stíhání do osobního života žalobců prakticky nebyly prokázány, což koneckonců zjistil i soud I. stupně. Zejména bylo prokázáno, že svědkyni C. řekla o trestním stíhání sama žalobkyně, nebyla také nijak prokázána ostuda v okolí žalobců ani u jejich obchodních partnerů. Přitom oba obchodní partneři (GZ Digital Media i společnost Maurice Ward) prostřednictvím svých zaměstnanců vypověděly, že spolupráci s žalobci navazovaly a ukončovaly v závislosti na svých potřebách a nikoli trestním stíháním. Při odškodnění žalobkyně nelze taky zohledňovat její zhoršený zdravotní stav, který byl diagnostikován, když tato okolnost je předmětem samostatného nároku na náhradu škody na zdraví. Žalovaná také namítala, že soud I. stupně nedostatečně hodnotil dopad trestního stíhání na poškozeného v trestní věci vedené u zdejšího soudu pod sp.zn. 16Co 32/2020, když i v tomto případě poškozený měl psychické problémy, především se ale v souvislosti s trestním stíháním rozpadlo i jeho manželství. Konečně žalovaná zdůrazňovala, že kromě předmětného trestního stíhání bylo do jeho skončení zahájeno i další trestní řízení vůči žalobkyni vedené u OS v Rakovníku pod sp.zn. 1T 139/2015, kde byla žalobkyně odsouzena k podmíněnému trestu odnětí svobody pro krácení daně. Výslovně žalovaná napadla i nákladový výrok VI., když namítala, že zastoupenému žalobci neměla být přiznána kromě odměny a paušální náhrady dle vyhl.č. 177/1996 Sb. i další paušální náhrada dle vyhl.č. 254/2015 Sb., když tato náhrada je určena nezastoupenému účastníku. Dále i namítala, že za účelně vynaložené úkony nelze považovat vyjádření ve věci dne 10.10.2019, kterým byla na základě opakovaných výzev doplňována žaloba a konečně i závěrečné vyjádření ze dne 10.10.2020. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil, žalobu zamítl a žalované přiznal i vůči žalobci právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.
14. Odvolací soud na základě podaného odvolání přezkoumal napadený rozsudek dle § 212 a § 212a o.s.ř. U jednání přítomné zástupce účastníků odvolací soud i seznámil se závěry dalších rozsudků zdejšího soudu řešící obdobné případy (kromě rozsudku sp.zn. 16Co 32/2020 i 14Co 251/2019 a 25Co 317/2019) a umožnil jim k těmto závěrům argumentovat. Poté dospěl k závěru, že odvolání žalobců důvodné není, ve věci samé je v malé části důvodné odvolání žalované a pro konečné rozhodnutí o nákladech řízení ve vztahu mezi žalobcem a žalovanou dosud nejsou splněny zákonné podmínky.
15. Odvolací soud nejprve posuzoval důvodnost odvolání, ve vztahu k zamítavým výrokům soudu I. stupně, a to ohledně žalobkyně ve výši 71 326 Kč a ohledně žalobce ve výši 73 141 Kč. Nejprve odvolací soud uvádí, že se ztotožňuje se závěrem soudu I. stupně ohledně počtu a rozsahu právním zástupce žalobců ve skutečnosti učiněných úkonů v trestním řízení, tak, jak je soud I. stupně uvedl na čl. 36 až 38 svého rozsudku. Proti počtu a rozsahu úkonů, u nichž vznikl

žalobcům nárok na náhradu nákladů obhajoby přitom, ani sami žalobci v odvolání nic nenamítali. Především je ale správný výpočet výše těchto nákladů učiněných soudem I. stupně za užití § 12 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., při kterém tento soud vzniklý nárok na odměnu u každého z žalobců krátil o 20 %, když v trestním řízení jeden advokát (stejný jako v tomto řízení) zastupoval oba žalobce. Námitka, že i za této situace žalobcům vznikají náklady obhajobního v plné výši zde důvodná není.

16. Odvolací soud dále i posuzoval důvodnost podaných odvolání ve vztahu k přiznané satisfakci za nemajetkovou újmu spojenou s nezákonným trestním stíháním. Soud I. stupně se nárokem žalobců na satisfakci a její výši zabýval velmi podrobně (viz. str. 38 až 41 jeho rozsudku), odvolací soud se s jeho zjištěními i převážnou částí právních závěrů ztotožňuje. Především soud I. stupně v souladu s jím zmíněnou ustálenou judikaturou (rozsudek Nejvyššího soudu sp.zn. 30Cdo 2813/2011 – publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí, jako Rc 122/2012 - všechny zmíněné rozsudky NS dostupné na www.nsoud.cz) i u žalobců posuzoval povahu trestní věci, délku trestního řízení a především dopady trestního stíhání do osobní sféry žalobců). Soud I. stupně správně uzavřel, že s ohledem na dosavadní bezúhonnost i trestní sazbu uvedenou v § 342 odst. 5 trestního zákoníku žalobcům nehrozilo uložení trestu odnětí svobody a správně i uzavřel, že z trestného činu neoprávněného zaměstnávání cizinců je spojeno nižší společenské odsouzení, než např. u trestných činů proti životu, zdraví či lidské důstojnosti. Pro tento závěr svědčí i zjištění soudu I. stupně učiněné z výpovědi svědka P., který poukázal na skutečnost, že v minulosti bylo jednání žalobců orgány státu v zásadě tolerováno a jednalo se tak o letitou praxi. Rovněž se odvolací soud ztotožňuje se zjištěními soudu I. stupně, že v souvislosti s trestním stíháním žalobců bylo prokázáno především snížení jejich osobní pohody, a to v souvislosti se stresem a stálými obavami z výsledků trestního stíhání a rovněž i narušení vztahů v užší rodině a rovněž, i když v menší než tvrzené intenzitě, i ve vztahu k rodičům žalobců. Nebyla prokázána ostuda z titulu samotného trestního stíhání, a to ani u přátel žalobců (výpověď svědkyně C.) ani u jejich obchodních partnerů. Totéž platí i ve vztahu k zajištění jejich nemovitostí v průběhu trestního stíhání.
17. Ve vztahu k zajištění nemovitých věcí žalobců soud I. stupně i správně na základě učiněných zjištění dovodil, že tímto rozhodnutím jim nebyla nejen způsobena ostuda, ale ani jim nebyli poškozeni. Přes toto rozhodnutí totiž i v době probíhajícího trestního stíhání si žalobci na tyto nemovité věci ujednali hypotéku s nižším úročením. Zde odvolací soud dodává, že zajištění nemovitých věcí v průběhu trestního řízení nelze považovat za excesivní, lze poukázat na zjištění soudu I. stupně, dle nichž měli žalobci svým činem získat dle závěru orgánů činných v trestním řízení prospěch velkého rozsahu, nebyl tak i postih předmětných nemovitostí vyloučený. Z těchto důvodů, i když jejich trestní stíhání žalobců neskončilo odsuzujícím rozsudkem, nelze bez dalšího dovozovat nezákonnost tohoto rozhodnutí (Rc 8/2016).
18. Správně soud I. stupně posuzoval nejen rozhodnutí o zajištění nemovitých věcí, ale i rozhodnutí o domovní prohlídce, když konstatoval, že toto rozhodnutí nebylo pro nezákonnost zrušeno a nelze z něj tedy bez dalšího dovozovat vznik nemajetkové újmy, když tento závěr odpovídá ustálené judikatuře (Rc 35/2015). Na věc tedy nedopadají závěry odvolateli zmíněného nálezu Ústavního soudu sp.zn. III.ÚS 1976/09 a rozsudku Nejvyššího soudu sp.zn. 28 Cdo 4641/2008, když obě tato rozhodnutí pouze obecně konstatují odpovědnost státu za nezákonné rozhodnutí vydané v souvislosti s trestním stíháním. Jak výše uvedeno, rozhodnutí o domovní prohlídce nelze považovat za nezákonné, když nebylo pro nezákonnost zrušeno. Jen pro úplnost i odvolací soud dodává, že i na základě při domovní prohlídce zabavených listin bylo následně vedeno proti žalobkyni i trestní řízení pro přečin krácení daně a toto řízení odsuzujícím rozhodnutím skončilo.

19. Lze ovšem konstatovat, že byť soud I. stupně správně uvedl, že žádným z obou těchto rozhodnutí nebyl založen nárok na náhradu nemajetkové újmy, přesto je při rozhodování o výši satisfakce zohlednil ve prospěch žalobců.
20. Závěrem soud I. stupně při rozhodování o výši satisfakce, rovněž v souladu s ustálenou judikaturou (Rc 67/2016) posuzoval, jaká výše satisfakce odpovídá dané věci při srovnání s obdobnými případy. Správně vyšel z rozsudku zdejšího soudu sp.zn. 16Co 32/2020, kde bylo přiznáno odškodnění 40 000 Kč a poškozený rovněž pocítil trestní stíhání především v psychické sféře, tedy ve stresu, který vyústil i v léčené psychické problémy. I v tomto případě poškozený ovšem pokračoval v podnikání. Není ani důvodná námitka žalované, že trestní stíhání v tomto případě vedlo k rozpadu manželství, když trestní stíhání jako důvod rozpadu manželství nebylo ve věci 16Co 32/2020 zjištěno. Zde lze jen dodat, že v této věci se jednalo o jednatele další společnosti, když tito jednatele byli ve stejnou dobu před stejným okresním soudem, tj. před OS v Berouně stíháni s tím, že měli za úplatu zprostředkovávat výkon závislé práce vietnamských pracovníků bez trvalého pobytu v ČR. Ve věci 25Co 317/2017 pak žalobkyni, vietnamské národnosti, bylo přiznáno odškodnění 30 000 Kč, tato žalobkyně byla stíhána spolu s žalobci v této věci a její věc byla rovněž postoupena Státnímu úřadu inspekce práce, protože skutek nebyl shledán trestným činem po řízení trvajícím 3 roky a 3 měsíce. V jejím případě byl zjištěn také zásah do její rodinné sféry, její další povolání tlumočnice však oproti této věci nebylo zasaženo.
21. Soud I. stupně správně zjistil, že kromě stíhání pro trestný čin neoprávněného zaměstnání cizinců byla žalobkyně i na základě listin zabavených při domovní prohlídce stíhána i pro přečin kráčení daně, toto stíhání skončilo odsuzujícím rozsudkem k podmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 10 měsíců na dobu 18 měsíců, tuto skutečnost však při rozhodování o výši satisfakce nehodnotil. Zde odvolací soud souhlasí s odvolací námitkou žalované, že dopad do osobního života žalobkyně byl vyvolán nejen posuzovaným trestním stíháním, ve kterém byla zproštěna, ale i souběžně probíhajícím trestním stíháním, které bylo ukončeno pravomocným odsouzením. Tuto skutečnost je nutno zohlednit i při hodnocení dopadů do osobního života žalobkyně, když zejména lze uzavřít, že její komplikace v rodinném životě byly vyvolány nejen nezákonným trestním stíháním, ale i trestním stíháním zákonným.
22. Odvolací soud tedy na základě výše uvedených hodnocení dospěl k závěru, že byť je zdůvodnění soudu I. stupně poněkud nepřesně ve vztahu k rozhodnutí o zajištění nemovitých věcí i domovní prohlídce, soud I. stupně zde správně uzavřel, že ani v jednom případě se nejedná o rozhodnutí nezákonné a správně i zejména ve vztahu k žalobci hodnotil i ostatní rozhodné okolnosti, včetně srovnávaných obdobných případů. U žalobkyně však dle přesvědčení odvolacího soudu soud I. stupně nedostatečně zhodnotil její další trestní stíhání. S ohledem na všechny výše uvedené okolnosti je namístě dovodit, že zejména pro zásah do osobního života žalobců vyvolaný nezákonným rozhodnutím je přiznání finanční satisfakce u obou žalobců namístě, ve vztahu k žalobkyni však odvolací soud shledal z výše uvedeného důvodu jako odpovídající částku 30 000 Kč, proto svým prvním výrokem rozsudek soudu I. stupně v jeho výroku I. ohledně částky 30 000 Kč se správně přiznanými úroky dle § 219 o.s.ř. potvrdil, ohledně zbývajících 10 000 Kč rozsudek dle § 220 o.s.ř. změnil a žalobu v této části zamítl. Ve vztahu k žalobci shledal zjištění i závěry soudu I. stupně správnými, proto svým druhým výrokem rozsudek soudu I. stupně v jeho výroku III., přiznávajícím žalobci satisfakci ve výši 40 000 Kč s úroky z prodlení dle § 219 o.s.ř. potvrdil.
23. Důvodný není ani žalobkyniní uplatněný nárok na náhradu ušlého zisku. Ten je ustáleně vykládán jako majetková újma spočívající v nedosažení majetkového přínosu, kterého by poškozený při neexistenci škodní události za normálních okolností při pravidelném běhu dosáhl. Přitom nepostačuje pouhá pravděpodobnost zvýšení majetku poškozeného v budoucnosti, ale v zásadě musí být postaveno najisto, že při pravidelném běhu věcí, nebýt škodné události (kterou je i

nezákonné rozhodnutí), by poškozený mohl důvodně očekávat zvětšení svého majetku (viz. např. rozsudek NS 30 Cdo 82/2013 či usnesení 30Cdo 2385/14 a 30Cdo 4682/18). Odvolací soud se ztotožňuje s tím, jak provedené důkazy hodnotil soud I. stupně, tedy i dle jeho záběru nelze dovodit, že by nebytí nezákonného trestního stíhání mohla by žalobkyně důvodně očekávat zvětšení svého majetku o v tomto řízení požadovanou částku. Dokonce lze uzavřít, že bez dalšího nelze dovodit ani pravděpodobnost tohoto tvrzeného ušlého zisku. Soud I. stupně správně poukázal na to, že žalobkyně a) se před zahájením trestního stíhání na zisku společnosti Euromontec s.r.o. nijak nepodílela. Soud I. stupně z výpovědi samotné žalobkyně zjistil, že se stala společníkem za situace, kdy společnost byla v milionové ztrátě, v letech 2010 a i 2011 kdy byl dosažen zisk, byl tento zisk nerozdělen a jí jako společníci tedy podíl na zisku nebyl vyplácen. Stejně tak správně poukazuje soud I. stupně i žalovaná na skutečnost, že sama žalobkyně odvozuje svůj ušlý zisk již od domovní prohlídky z 8.8.2012, při které jí byly zabaveny některé listiny, jak výše uvedeno, rozhodnutí o domovní prohlídce nebylo pro nezákonnost zrušeno a není odpovědnostním titulem.

24. Kromě zjištění učiněného ze samotné výpovědi žalobkyně a rovněž i výkazů zisku a ztrát a rozvahy za roky 2010 a 2011, z nichž vyplývá, že dosažený zisk nebyl rozdělován společníku je dán i další důvod k zamítnutí žaloby. Odvolací soud se zcela ztotožňuje se zjištěními a závěrem soudu I. stupně, dle nichž nebylo možno očekávat, že zisky společnosti Euromontec s.r.o. ze zprostředkování práce cizích státních příslušníků (Vietnamců) budou pokračovat i dále v budoucnosti. Zde i odvolací soud poukazuje na výpověď svědkyně V. ze společnosti Maurice Ward s.r.o., která poukázala na to, že zaměstnávání zprostředkovaných zaměstnanců bylo ukončeno pro jejich nepotřebnost, když ve společnosti docházelo k útlumu výroby, dlouho poté, až při soudním řízení před OS v Berouně, se tato svědkyně dozvěděla o trestním stíhání žalobkyně. Stejně tak výpověď svědka P., člena statutárního orgánu GZDM a.s. prokazuje, že důvodem ukončení spolupráce nebylo trestní stíhání žalobkyně, ale byl jím obecně postup státních orgánů, který toto zaměstnávání Vietnamců, dříve běžné, přestal tolerovat. Tato jeho výpověď je podporována dalšími učiněnými zjištěními, tedy zejména postupem orgánu inspektorátu práce při prováděných kontrolách, výtky inspekce se netýkaly jen společnosti žalobkyně, ale i společnosti RODOS 94 s.r.o., která stejným způsobem zajišťovala pro společnost svědka P. zaměstnance. Sám svědek vypověděl, že ukončení spolupráce bylo právě reakcí na prováděné kontroly a z nich učiněné závěry po zjištění zaměstnávání cizích pracovníků, nelze tedy dovodit, že ukončení spolupráce souviselo s trestním stíháním. Jen pro úplnost odvolací soud znovu připomíná, že trestní věc žalobců byla ukončena postoupením věci Státnímu úřadu inspekce práce právě se závěrem, že zjištění svědčí o správním deliktu. Odvolací soud tedy uzavírá, že nárok žalobkyně na ušlý zisk v požadované výši 14 754 992 Kč není dán a žalovaná tedy nemá za užití § 26 OdpŠk a § 2952 občanského zákoníku povinnost z tohoto titulu hradit žalobkyni jakoukoli částku.
25. Odvolací soud z tohoto důvodu rozsudek soudu I. stupně svým třetím výrokem potvrdil ve vztahu k žalobcům i v obou zamítavých výrocích II. ve vztahu k žalobkyni ohledně částky 15 786 318 Kč (970 000 Kč jako satisfakce, 14 754 992 Kč jako ušlý zisk a 71 326 jako obhajné) i ve výroku IV. ohledně žalobce v částce 1 533 141 Kč (1 460 000 Kč jako satisfakce a 73 141 Kč jako obhajné, rovněž s příslušenstvím).
26. Za užití § 219 o.s.ř. potvrdil odvolací soud svým výrokem III. rozsudek soudu I. stupně i ve výroku V., kdy bylo žalobkyni za užití § 142 odst. 3 o.s.ř. uložena povinnost nahradit žalované náklady řízení ve výši 3 547,08 Kč. Soud I. stupně správně stanovil podíl úspěchu a neúspěchu každé ze stran a rovněž správně tyto náklady vypočetl, když pro stručnost zde odvolací soud odkazuje na odůvodnění rozsudku soudu I. stupně.

27. Odvolací soud ovšem svým výrokem IV. za užití § 219a odst. 1 písm. b) o.s.ř. zrušil rozsudek soudu I. stupně ve výroku VI. o nákladech řízení ve vztahu mezi žalobcem a žalovanou a dle § 221 odst. 1 písm. a) o.s.ř. věc vrátil v tomto rozsahu soudu I. stupně k dalšímu řízení. Hlavním důvodem je nepřezkoumatelnost tohoto výroku, konkrétně výše těchto nákladů, do kterých byla zahrnuta i nevypořádaná část (77,04% z nákladů řízení vzniklých v řízení 11C 13/2018 ve výši 64 500 97 Kč, když z tohoto řízení bylo řízení o nyní projednávaných nárocích vyloučeno k samostatnému projednání). Výši těchto nákladů tohoto spisu nelze nijak ověřit. Je tedy na soudu I. stupně, aby v dalším řízení jednak podrobněji tyto náklady zdůvodnil, a buď ke spisu připojil listiny či celý spis, ve kterém tyto náklady, dosud nevypořádané vznikly. Soud I. stupně se přitom vypořádá i s námitkami žalované ke konkrétním účtovaným nákladům, zde odvolací soud nejprve poukazuje na závěry nálezu Ústavního soudu sp.zn. ÚS 4012/18 z nichž vyplývá, že pro účely náhrady nákladů řízení je třeba vždy konkrétně posuzovat, zda daný úkon právní služby lze považovat za úkon směřující k účelnému uplatňování nebo bránění práva. Odvolací soud i dodává, že účastník zastoupený advokátem nemá nárok na paušální náhrady dle vyhl.č. 254/2015 Sb. V novém rozhodnutí o nákladech řízení mezi žalobcem a žalovanou, soud rozhodne i o nákladech tohoto odvolacího řízení.
28. Ve vztahu mezi žalobkyní a žalovanou bylo řízení skončeno, odvolací soud proto rozhodl za užití § 224 odst. 1 a § 142 odst. 3 o.s.ř. i o nákladech odvolacího řízení mezi těmito účastníky. Žalobkyně měla v odvolacím řízení úspěch jen v nepatrné výši, odvolací soud tedy přiznal žalované právo na plnou náhradu nákladů řízení. Ty jsou tvořeny třemi paušálními náhradami po 300 Kč, spojenými s odvoláním, přípravou k účasti na jednání a účastí u odvolacího jednání (§ 1 odst. 3 písm. a) až c) a § 2 odst. 3 vyhl.č. 254/2015 Sb.).

Poučení:

Proti výrokům I., II., IV. a V. není dovolání přípustné. Proti výroku III. v části potvrzující výroky II. a IV. rozsudku soudu I. stupně není dovolání přípustné, ledaže by Nejvyšší soud jako soud dovolací dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která k rozhodování dovolacího soudu nebyla dosud řešena, nebo je dovolacím soudem rozhodováno rozdílně, anebo, má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu I. stupně.

Praha 17. srpna 2021

JUDr. Milan Chmelíček v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová